

Kā atvieglot iepakojuma uzskaites darbu

Jaunajā gadā jau aizvadīts krietns laika sprīdis, un skaidrs, ka dienas nav garākas par 24 stundām. Darba nav mazāk, jo normatīvie akti gadu mijā nav kļuvuši ne īsāki, ne atbrīvojuši mūs no uzskaites darbībām. Ja vēlamies darba dzīvi vadīt atbildīgi un līdzsvaroti, atliek pārskatīt veicamos darbus un atrast veidu, kā nonākt pie rezultāta ātrāk. Bet, pirms sniežam ieteikumus iepakojuma uzskaites optimizēšanai, vēršam jūsu uzmanību uz 2018. gada 25. oktobrī pieņemtajiem grozījumiem Iepakojuma likumā.

Kas jauns Iepakojuma likumā?

Iepakojuma likums papildināts ar jaunām prasībām, un to mērķis ir samazināt plastmasas iepakojuma maisiņu patēriņu, vienlaikus sniedzot skaidrojumu par dažādu veidu plastmasas iepakojuma maisiņiem.

Likuma jaunajā 12.1 pantā norādīts, ka no 2019. gada 1. janvāra iepakotājs tirdzniecības vietā plastmasas, tai skaitā vieglās plastmasas un oksonoārdāmās plastmasas, iepakojuma maisiņus patērētājiem neizsniedz bez maksas, izņemot ļoti vieglās plastmasas iepakojuma maisiņus. Tātad atbildīgs par šo prasību izpildi ir preču tirgotājs, un pircējam jāreķinās ar to, ka lielākā daļa maisiņu būs par maksu.

Bez maksas veikalā drīkstēs piedāvāt tikai ļoti vieglās plastmasas iepakojuma maisiņus, t.i., tādus plastmasas iepakojuma maisiņus, kuru materiāla biežums nesasniedz 15 mikronus un kuri nepieciešami higiēnas nolūkos vai paredzēti nefasētas pārtikas primārai iepakojšanai, ja to izmantošana palīdz novērst pārtikas izšķērdēšanu. Šis jaunais

regulējums iekļauts Iepakojuma likuma 1. pantā. Vēršam uzmanību uz to, ka no 2019. gada 1. janvāra bez maksas nedrīkst patērētājiem izsniegt nekādus plastmasas maisiņus, t.i., neatkarīgi no to biezuma, ja tajos ievietojamā prece nav nefasēta pārtika.

No 2019. gada 1. janvāra tirdzniecības vietā jābūt izvietotai informācijai, kas patērētājus informē par plastmasas iepakojuma maisiņu patēriņa samazināšanas nepieciešamību, par tirdzniecības vietā pieejamiem alternatīviem iepakojuma veidiem un iespēju izmantot līdzpaņemtu maisiņu vai citu iepakojumu.

Veiktie papildinājumi Iepakojuma likumā liek sagatavoties prasību izpildei nākotnē — no 2025. gada 1. janvāra iepakotājs tirdzniecības vietā aizstāj vieglās plastmasas iepakojuma maisiņus, izņemot ļoti vieglās plastmasas iepakojuma maisiņus, ar iepakojumu no papīra un kartona vai citu dabisko šķiedru un bioplastmasas izejmateriāliem.

Izmaiņas Iepakojuma likumā neskar dabas resursu nodokli.

Kā samazināt uzņēmumā izstrādāto preču iepakojuma svara un materiāla veida pamatojuma dokumentu apjomu un laiku to sagatavošanai?

Esam novērojuši, ka uzņēmumi par pamatojumu preču iepakojuma materiāla veida un svara noteikšanai ļoti bieži izmanto dokumentu «Akts par iepakojuma materiālu veidu un svaru». Lai pareizi izpildītu dažādu normatīvo aktu prasības, kuras attiecas uz šī dokumenta sagatavošanu, uzņēmumam tas prasa ievērojamu darbinieku darba laika patēriņu un arī finanses atbilstošu mērīšanas līdzekļu iegādei un uzturēšanai.

Pirmkārt, pirms uzņēmums sāk sastādīt aktus par iepakojuma materiālu veidu un svaru, tam ir jāiegādājas svāri. Svāriem ir jābūt sertificētiem un noteiktos periodos verificētiem. Tas ir tāpēc, ka normatīvie akti nosaka to, ka, sastādot aktus, ir jāievēro iepakojuma materiāla svara tiešā noteikšanas metode, t.i., ka iepakojuma katras vienības

svēršana ir jāveic saskaņā ar normatīvajiem aktiem par metroloģijas prasībām.

Otrkārt, ir liels darbinieku laika patēriņš, jo aktu sastāda trīs cilvēku komisija, tātad vienlaikus pie iepakojuma svēršanas darbībām ir aizņemti trīs uzņēmuma darbinieki, kas tajā laikā neveic citus pienākumus.

Treškārt, akts par iepakojuma materiālu veidu un svaru jā sastāda katrai uzņēmumā no ārvalstīm Latvijā ievestai kravai, kuras preču iepakojums ir dabas resursu nodokļa objekts.

Šim dokumentam ir alternatīvas, un vienas no tām ir iepakojuma materiāla izlietojuma normas. Iepakojuma materiāla izlietojuma normas satur informāciju par konkrētai precei pievienoto iepakojuma materiāla veidu un svaru. Tās apstiprina uzņēmuma paraksttiesīgā persona. Prasības iepakojuma normām reglamentētas Ministru kabineta 2007. gada 19. jūnija noteikumu Nr. 404 «Kārtība, kādā aprēķina un maksā dabas resursu nodokli, izsniedz dabas resursu lietošanas atļauju un auditē apsaimniekošanas sistēmas» 58. un 59. punktā.

Iepakojuma normas katrai precei uzņēmums izstrādā vienu reizi un, pamatojoties uz tām, iepakojuma svaru aprēķina katrā dabas resursu nodokļa uzskaites periodā. Tātad nav vajadzības sastādīt dokumentu katrai atsevišķai kravai, un tas būtiski samazina uzņēmumā «papīra kalnus». Normas drīkst izstrādāt arī viens cilvēks, tātad nav jāpiesaista uzreiz trīs darbinieki, kā tas ir gadījumā ar aktu. Bez tam uzņēmums var arī pasūtīt normas izstrādāt arī ārpalpojuma sniedzējam. Normu izstrādei arī nav nosacījums par verificētiem svāriem, jo normas ir netiešā preču iepakojuma noteikšanas metode, un tā neparedz iepakojuma katras vienības svēršanu saskaņā ar normatīvajiem aktiem par metroloģijas prasībām. Izstrādājot normas, uzņēmums var arī nēsvert preču iepakojumu, bet gan izmantot katalogus, ziņas par analogiem un citas metodes, kā noteikt preču iepakojuma materiāla veidu un svaru.

Kam uzticēt pienākumus dabas resursu nodokļa objektu (iekpojums vai videi kaitīgās preces) uzskaitē un atbilstošu pamatojuma dokumentu sarūpēšanai?

Kvalificēti speciālisti, to skaitā grāmatveži, uzņēmumos parasti ir ļoti noslogoti un labi atalgoti, un viņu galvenie uzdevumi ir veicināt uzņēmuma

Laura Berga,
AS Latvijas Zaļais punkts
direktora vietniece,
Vides pārvaldības vadītāja

biznesa attīstību un paplašināšanos. Tāpēc ik pa laikam katrs uzņēmums nonāk pie jautājuma: «Vai ir kaut kas, ko grāmatvedis varētu arī nedarīt un atlicināt savu darba laiku citiem būtiskiem finanšu jautājumiem?» Viena no darbībām, ko var uzticēt ārpalpojuma speciālistiem, ir preču iepakojuma svara un veida pamatojuma dokumentu sarūpēšana, to uzticot kādam no Latvijas Iepakojuma sertifikācijas centra iepakojuma ekspertiem.

Latvijas Iepakojuma sertifikācijas centra eksperti ir specializējušies tieši dabas resursu nodokļa uzskaites jau-

tājumos. Eksperts ir spējīgs identificēt visas iepakojuma plūsmas, kurās ir «jāmeklē» ar nodokli apliekamais preču iepakojums, konsultēt uzņēmumu un, galvenais, sastādīt dokumentu, ar kuru nodokļa maksātājs var pamatot Latvijas Republikas teritorijā pirmo reizi savā saimnieciskajā darbībā izmantoto vai realizēto preču iepakojuma materiāla veidu un svaru.

Ja grāmatvedis šodien sastāda aktus par iepakojuma materiālu veidu un svaru vai izstrādā iepakojuma materiāla izlietojuma normas katrai jaunai precei, tas aizņem ievērojamu daļu viņa darba laika. Laiku prasa iepakojuma svēršana, komisijas sasaukšana, akta parakstīšana utt. Tas būtiski samazinātos, ja pamainītu dokumentu, ar kuru uzņēmums pamato tu saimnieciskajā darbībā izmantoto vai Latvijas tirgū novietoto preču iepakojuma materiāla veidu un svaru. Šāds pamatojuma dokuments var būt «Atzinums par iepakojuma veidu un svaru».

Atzinums par preču iepakojuma veidu un svaru ir viens no septiņiem normatīvajos aktos minētajiem dokumentiem, ar kuriem var pamatot preču iepakojuma veidu un svaru dabas resursu nodokļa aprēķinam. Atzinumus izsniedz Latvijas Iepakojuma sertifikācijas centrs, un atzinumu aizpilda un paraksta Latvijas Iepakojuma sertifikācijas centra eksperts.

Iepakojuma sertifikācijas centra atzinumu sagatavo iepakojuma eksperti, kuri apguvuši iepakojuma materiāla un svara noteikšanu ar netiešo noteikšanas metodi, ko izstrādājis un uztur Latvijas Iepakojuma sertifikācijas centrs.

Atzinumu par iepakojuma materiāla veidu un svaru un trauku materiāla vei-

du un svaru Latvijas Iepakojuma sertifikācijas centrs sagatavo divos eksemplāros. Pirmo eksemplāru saņem nodokļa maksātājs, otro eksemplāru Latvijas Iepakojuma sertifikācijas centrs glabā arhīvā trīs gadus. Atzinums ir stingrās uzskaites dokuments.

Atzinums tiek sastādīts, pamatojoties uz netiešo iepakojuma materiāla veida un svara noteikšanas metodi, un tas nozīmē, ka, sastādot atzinumu, nav nepieciešams svērt iepakojumu vai arī pieprasīt informāciju no piegādātāja.

Gadījumos, kad uzņēmums vēlas saņemt atzinumu, tam jāvēršas pie Latvijas Iepakojuma centra ekspertiem. Iepakojuma ekspertu saraksts ir pieejams Latvijas Iepakojuma sertifikācijas centra mājaslapā (www.lisc.lv).

Atcerieties — jums ir padomdevējs dabas resursu nodokļa uzskaites jautājumos!

Gadījumos, kad grāmatvedim rodas jautājumi, kā uzskaitīt preču iepakojumu, kas ir vai nav dabas resursu nodokļa objekts, atcerieties, ka lielākā daļa uzņēmumu ir noslēguši līgumu ar iepakojuma apsaimniekotāju un saņēmuši atbrīvojumu no dabas resursu nodokļa maksāšanas. Ja esat līgumu slēguši ar AS Latvijas Zaļais punkts, tad esat Zaļā punkta klients, un Zaļais punkts vienmēr konsultē savus klientus, aicina uz bezmaksas semināriem un kursiem. Tātad, pirms tērēt laiku, ilgi «rrokoties» pa normatīvajiem aktiem, izmantojiet iespēju pajautāt mums, un mēs sniegsim kompetentu atbildi.

Latvijas Zaļais punkts novēl grāmatvežiem līdzsvarotu 2019. gadu un spēt atvieglot sev darbu, lai pietiek enerģijas arī patīkamām privātām lietām!

Mēs palīdzēsim rast risinājumus jums neskaidros jautājumos!

Rakstiet uz Latvijas Zaļā punkta e-pasta adresi info@zalais.lv un lasiet atbildes žurnālā *Bilance*.

SADARBĪBĀ AR

Zaļāk = lētāk! 100%

Slēdz līgumu ar Latvijas Zaļo punktu un saņem atbrīvojumu no Dabas Resursu nodokļa!

3 pakalpojumi

Iepakojuma apsaimniekošana

Elektropreču apsaimniekošana

Videi kaitīgo preču apsaimniekošana

Iegūsti arī

- Pārlicību par likumā noteikto prasību izpildi
- Vienkāršu un saprotamu elektronisko atskaišu iesniegšanas kārtību latviešu un krievu valodā
- Bezmaksas konsultācijas un regulāras apmācības
- Tiesības uz savu preču iepakojuma novietot Zaļā punkta preču zīmi
- Videi draudzīga uzņēmuma tēlu, iesaistoties Latvijas Zaļā punkta organizētos sabiedrības informēšanas projektos